

Wijkraad
Kralingen

WIJKVISIE 2023 KRALINGEN 2026

*Een wijk waar het voor iedereen
prettig wonen, werken, leven en
recreëren is. Nu en in de toekomst.
Dat doen we samen.*

Vlnr. Rens van Overdam, Jos van Veen, Bibi Box, Friso van Gruijthuisen, Joey Engelen, Kim den Daas, Eveline Been, John van Assendelft, Liesbeth van Herk.

***Alleen samen kom je verder.
Voor een mooier Kralingen.
Voor iedereen.***

VOORWOORD

De Wijkraad Kralingen presenteert hierbij de visie voor de wijk Kralingen 2023-2026.

De Wijkraad Kralingen is op 20 april 2022 geïnstalleerd en bestaat uit negen gekozen vertegenwoordigers uit de wijk. Ze zijn de ogen en oren van de wijk Kralingen en zorgen ervoor dat iedereen kan meedoen. Ook halen ze op wat er leeft in Kralingen. De Wijkraad, de gemeente en het wijknetwerk maken namens de wijk het Wijkakkoord. Het Wijkakkoord is de basis voor de samenwerking in de wijk. Hierin staat wat er de komende tijd moet gebeuren om de wijk beter te maken. Samen met elkaar, gemeente, Wijkraad, wijknetwerk en bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden werken we aan een beter en mooier Kralingen.

De Wijkraad Kralingen bestond in 2022 uit de volgende personen:

- John van Assendelft,
- Eveline Been,
- Bibi Box,
- Kim den Daas,
- Joey Engelen,
- Friso van Gruijthuisen,
- Liesbeth van Herk,
- Rens van Overdam,
- Jos van Veen.

De Wijkraad heeft als taak bewonersparticipatie en bewonersinitiatieven te stimuleren en te faciliteren. Verder streeft de Wijkraad ernaar betrokken te worden bij stedelijke onderwerpen in en rondom de wijk. De Wijkraad adviseert, gevraagd en ongevraagd, het College van Burgemeester & Wethouders en de gemeenteraad van Rotterdam over zaken die betrekking hebben op de wijk Kralingen. De Wijkraad fungeert als de oren en ogen.

Het afgelopen jaar stond in het teken van het opstarten van het nieuwe bestuursmodel 'Wijk aan Zet' en het kennismaken van de Wijkraad met de wijk, haar bewoners en de gemeentelijke diensten. Verder is gestart met het opstellen van de Wijkvisie voor de periode 2023-2026.

De Wijkraad heeft gesprekken gevoerd met verschillende partijen uit de wijk, de gebiedscommissie Kralingen-Crooswijk (voorganger van de Wijkraad) en de verschillende gemeentelijke diensten en clusters. Verder woonde de Wijkraad verschillende bewonersavonden bij en sprak met ondernemersverenigingen en diverse belangengroepen. Ook is er een enquête onder bewoners uitgezet, waarop meer dan 450 reacties kwamen.

Maatschappelijke opgaven

Op basis van de hierboven beschreven activiteiten, heeft de Wijkraad de volgende vijf maatschappelijke opgaven voor de wijk Kralingen gedefinieerd. Deze worden in de Wijkvisie 2023-2026 uitgewerkt.

1. Duurzamer en gevarieerder wonen
2. Een aantrekkelijke buitenruimte met balans in gebruik
3. Een leefbaardere wijk
4. Een socialere en inclusievere wijk
5. Sterkere netwerken: thuis in de wijk

Samen werken is samenwerken

De komende jaren staat de wijk Kralingen voor een aantal grote uitdagingen. Het vertrouwen van burgers in de overheid lijkt af te nemen. Dat vraagt om een gezamenlijke inspanning om dat vertrouwen van de burger in de lokale democratie terug te brengen en te herstellen. Dat betekent naast zichtbaar zijn in de wijk, ook aanspreekbaar zijn op de afspraken uit het Wijkakkoord. Samen werken aan de maatschappelijke uitdagingen waar we voor staan. Gemeente, Wijkraad, wijknetwerk en bewoners en ondernemers en andere belanghebbenden. Samen naast en met elkaar.

Overige aandachtspunten

Tot slot vragen we aandacht voor het volgende:

1. De komst van de derde oeververbinding met een hoogwaardige ov-faciliteit in de vorm van een sneltram vraagt om een zorgvuldige inpassing en aansluiting bij de wijk De Esch. Het eerdere participatietraject betreffende de nieuwe oeververbinding is niet goed verlopen. Dit heeft bij veel bewoners het vertrouwen in de lokale overheid sterk doen afnemen. De manier waarop de verdere participatie rondom de herziening van de omgevingsvisie en de derde oeververbinding verloopt, is bepalend voor het vertrouwen van bewoners in het nut en de noodzaak van participatie en de werking van het nieuwe bestuursmodel 'Wijk aan Zet'.
2. Er staan belangrijke gebiedsontwikkelingen op stapel (derde oeververbinding, gebiedsontwikkeling van A tot Z (Prins Alexander en Zuidplein)). Deze ontwikkelingen bieden volop kansen, mits zij integraal worden aangepakt. Het belangrijkste uitgangspunt is dat de kernkwaliteiten van de wijk (groen, leefbaarheid en voorzieningen) zoveel mogelijk behouden blijven voor de toekomst. En dat op een goede manier gekeken wordt naar wat deze ontwikkelingen betekenen voor de bestaande subwijken op het gebied van leefbaarheid, voorzieningenniveau, verkeerscirculatie en mobiliteitsvraagstukken.
3. De diversiteit van de subwijken en hun bewoners is één van de sterkste punten van Kralingen. Het is deze diversiteit die het leven, wonen, werken en recreëren in de wijk uitdagend maakt. Een goede samenwerking en uitwisseling van informatie met de verschillende organisaties en bewoners is onontbeerlijk en vergroot de kans op succes.
4. Adequate studentenhuysvesting in Rotterdam en de bijna onmogelijkheid om wooncarrière te maken in de wijk zijn twee bedreigingen voor de kwaliteit van de leefomgeving in Kralingen. Dit vraagt om meer balans in de wijk en om samenwerking tussen bewoners, studenten, de gemeente en de universiteit en hogeschool om de leefbaarheid in de wijk te borgen. Het gaat om prettig samenleven naast en met elkaar. Respectvol en met begrip voor elkaars situatie.

5. Kralingen is bekend om het bos en de plas. Jaarlijks trekken het Kralingse Bos en de Kralingse Plas vele miljoenen bezoekers. Dit vraagt om een duidelijke visie op dit deel van Kralingen. Door het intensieve en diverse gebruik van het bos en de plas kunnen er problemen ontstaan tussen de verschillende gebruikersgroepen. Dit vraagt om afstemming tussen de diverse diensten, bewoners, ondernemers en gebruikers.

In de afgelopen jaren heeft de gebiedscommissie Kralingen-Crooswijk zich ingezet om diverse belangrijke dossiers een stap verder te brengen.

Vanaf april 2022 hebben wij als Wijkraad Kralingen het stokje overgenomen. De vele gesprekken en ervaringen met bewoners, ondernemers en belanghebbenden in de wijk getuigen van een grote maatschappelijke betrokkenheid bij de uitdagingen waar wij voor staan.

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	3
Maatschappelijke opgaven	3
Samen werken is samenwerken	3
Overige aandachtspunten	4
1 BEELD VAN DE WIJK KRALINGEN	6
1.1 De identiteit van Kralingen	6
1.2 Staat van de Wijk Kralingen	8
1.3 Gebruik van het netwerk van de wijk en participatie	8
1.4 SWOT-analyse	8
Struisenburg	9
De Esch	10
Kralingen-West	11
Kralingen-Oost (incl. bos)	12
2 OPGAVEN VOOR ONZE WIJK	13
1 Duurzamer en gevarieerder wonen	13
1.1 Gebiedsontwikkeling oostelijke deel van Kralingen	13
1.2 Wonen en duurzaamheid	14
1.3 Voorzieningen	15
2 Een aantrekkelijkere buitenruimte met balans in gebruik	17
2.1 Het Kralingse Bos	17
2.2 Groen en water	17
2.3 Sport- en speelvoorzieningen	19
3 Een leefbaardere wijk	20
3.1 Woonoverlast	20
3.2 Schoon, heel en veilig	21
3.3 Verkeersveiligheid	22
4 Een socialere en inclusievere wijk	23
4.1 Jongeren en onderwijs	23
4.2 Ouderen	25
4.3 Armoede	25
5 Sterkere netwerken: thuis in de wijk	26
5.1 Sociale cohesie	26
5.2 Participatie van de Wijkraad	27
5.3 Promotie van participatiemogelijkheden	27
3 MAAK KENNIS MET DE WIJKRAAD	28
BIJLAGEN	
JaarActiePlan Kralingen 2023	
Bewonersenquête	
Participatiegesprekken Struisenburg en de Esch	
Staat van de Wijk	

1 BEELD VAN DE WIJK KRALINGEN

Leeswijzer

In dit eerste hoofdstuk van de Wijkvisie Kralingen schetsen we een beeld van de wijk. De eerste paragraaf geeft de identiteit en typering van de wijk weer, gevolgd door de zes afzonderlijke buurten.

De tweede paragraaf zegt iets over de 'Staat van de Wijk': een document waarin een beschrijving en een analyse gegeven wordt van de huidige (woon)situatie van Kralingen, voornamelijk gebaseerd op data uit het Wijkprofiel.

De derde paragraaf beschrijft hoe de participatie rondom het Wijkakkoord in Kralingen vormgegeven is en op welke manieren bewoners en wijkpartners hier inbreng in hebben gehad. De vierde paragraaf bevat de SWOT-analyse. Hierin wordt aangegeven wat de sterke en zwakke punten, kansen en bedreigingen zijn voor Kralingen.

1.1 De identiteit van Kralingen

Kralingen is de op één na grootste wijk van de 39 wijken die Rotterdam rijk is. Bijna 35.000 mensen leven, wonen, werken en recreëren in onze prachtige wijk. Kralingen staat bekend om zijn statige panden, het Kralingse Bos, een breed palet aan voorzieningen (van scholen tot sport en horeca), veel bedrijvigheid en een bruisend studentenleven. Kralingen heeft een dorps karakter, maar ligt dicht bij het dynamische centrum van Rotterdam. De combinatie tussen rust, ruimte, ruigte en ruwheid maakt deze stadswijk een fijn gebied om in te wonen.

Het algemene beeld is zeer positief; Kralingen is een van de meest populaire wijken om te wonen. Als we nader inzoomen per buurt of op straatniveau blijkt echter dat er flinke verschillen zijn tussen de buurten. Iedere buurt heeft zijn eigen positieve kanten en zijn eigen uitdagingen. Er zijn dan ook per buurt verschillende bewonersorganisaties actief.

Kralingen bestaat uit de volgende subwijken:

- Kralingen-Oost (8.200 inwoners),
- Kralingen-West (15.900 inwoners),
- Struisenburg (5.500 inwoners),
- De Esch (4.600 inwoners) en
- Kralingse Bos (100 inwoners).

'Kralingen voelt toch een beetje als een dorp, met de slager en de bakker om de hoek.'

Deze wijken kenmerken zich door een eigen opbouw, karakter en geschiedenis.

Kralingen kent veel actieve bewoners. Naast groepen die al langer actief zijn voor de wijk, zijn er in de afgelopen jaren nieuwe bewonersgroepen actief geworden. Veel mensen in Kralingen willen actief meedenken en meewerken aan de opgaven en kansen in hun eigen wijk.

Kralingen-West is een levendige buurt en bestaat uit zes verschillende buurten (Jaffa, Vredenoord, Jericho, Gashouderbuurt, Vlinderbuurt en een deel van Lusthofkwartier). Elke buurt heeft zijn eigen sfeer. De vooroorlogse delen zijn populaire wijken. Kralingen-West is overwegend een woongebied, met verschillende buurten en een grote variatie aan woningen. De wijk kent een aantal voorzieningen. Een keur aan winkels, restaurantjes en speciaalzaken typeren de omgeving. De wijk heeft mooie groene plekje's zoals de Botanische Tuin Kralingen en Park De Nieuwe Plantage.

De Esch is in de jaren tachtig als woonwijk op het voormalig drinkwaterleidingterrein (DWL) ontwikkeld. De Eschpolder en Oude Plantage hebben een rijke cultuurhistorie.

Een aantal kenmerken van het drinkwaterleidingterrein is behouden. De overgebleven waterreservoirs zijn ingericht als openbaar groen of bewaard als waterpartij. Ook de watertoren staat er nog in al haar glorie. In dit gebied wonen over het algemeen veel studenten, (eenouder)gezinnen en ouderen. In de wijk zijn diverse mogelijkheden tot recreatie, o.a. een voetbal- en hockeyvereniging. In De Esch vinden we ook bedrijventerrein de Autostrada en de Van Ghent Kazerne.

Kralingen-Oost vormde vroeger de overgang van de stad naar het 'groene buiten'. De vele bomen en het groen bepalen de uitstraling van dit deel van Kralingen. Naast karakteristieke woonbuurten heeft de wijk ook een kantorengedebied: Brainpark.

In Kralingen-Oost wonen over het algemeen hoogopgeleide, zelfredzame bewoners met gemiddeld een hoog inkomen.

De aanwezigheid van de onderwijsinstellingen zorgt voor een flinke studentenpopulatie in de wijk.

Kralingen-Oost huisvest voetbalclub Excelsior, het Arboretum Trompenburg, de Erasmus Universiteit en Hogeschool Rotterdam.

Het Kralingse Bos is het grootste stadspark van Rotterdam. Het wordt jaarlijks door vele Rotterdammers en niet-Rotterdammers bezocht. Het is ongeveer 250 hectare (ha) groot: 100 ha water, 100 ha bos en 50 ha open ruimtes zoals velden en ligweiden.

In 2007 werd het gebied uitgeroepen tot Beste Openbare Ruimte van Nederland. Het Kralingse Bos is onderdeel van de groengordel van de Oude Plantage tot de Bergsche Plassen en draagt zo bij aan de Ecologische Hoofdstructuur.

Struisenburg is een gemengde wijk. Bebouwing bestaat uit woningen, horecagelegenheden en grote kantoorpanden tussen verkeerswegen van asfalt en water. Er wonen verhoudingsgewijs veel jongeren/studenten en 55-plussers en minder gezinnen met kinderen.

De wijk heeft een imposante historie. Zo is daar in 1665 aan het 's Lands Werf het admiraalsschip van Michiel de Ruyter, de Zeven Provinciën, gebouwd. In 1903 werd aan de Admiraliteitskade de melkfabriek van Aurore (later opgegaan in de Melkunie) gebouwd.

1.2 Staat van de Wijk Kralingen

In het voorjaar van 2022 is de 'Staat van de Wijk Kralingen' opgesteld. Dit document geeft een uitgebreide beschrijving en een analyse van de huidige situatie van Kralingen op het gebied van woningen, openbare ruimte, voorzieningen, (sociale) veiligheid, werk en inkomen.

De belangrijkste bron van informatie in De Staat van de Wijk is het wijkprofiel. Daarin zien we hoe Kralingen op de genoemde onderdelen scoort ten opzichte van het Rotterdamse gemiddelde, wat de verschillen per buurt binnen Kralingen zijn en welke trends en ontwikkelingen zich voordoen.

De informatie van het wijkprofiel is verder aangevuld met een combinatie van data, ervaringen en signalen vanuit de gemeentelijke organisatie en professionals werkzaam in de wijken.

Het document is als onderlegger gebruikt voor de Wijkvisie en voor het jaaractieplan 2023. Het document is opgenomen in de bijlage.

1.3 Gebruik van het netwerk van de wijk en participatie

Kralingen beschikt over een uitgebreid netwerk aan vertegenwoordigers van bewoners en ondernemers. De belangrijkste zijn:

- Bewonersvereniging Kralingen-Oost
- Buurtcollectief De Esch
- Kralingen a/d Maas
- Bewonersvereniging Lusthofkwartier
- Buurt Bestuurt Struisenburg
- Stichting STOK
- Seniorenraad Kralingen-Crooswijk
- BIZ Boulevard Kralingen en Lusthofstraat
- Hondencommissie Kralingse Bos

We hebben onder andere met deze partners gesprekken gevoerd. Vanzelfsprekend hebben individuele Wijkraadsleden ook gesprekken gevoerd met bewoners, ondernemers en organisaties die maatschappelijk actief zijn. Daarnaast hebben we een uitgebreide digitale enquête uitgezet die door bijna 450 Kralingers is ingevuld.

De resultaten en bevindingen van de diverse bijeenkomsten en de enquête hebben we zo veel mogelijk verwerkt in deze Wijkvisie. Inwoners en wijkpartners hebben daardoor mede een actieve, waardevolle bijdrage geleverd aan dit document.

1.4 SWOT-analyse

Op basis van alle beschikbare informatie heeft de Wijkraad per buurt een SWOT analyse gemaakt, mede op basis van de input van wijkbewoners.

Struisenburg

STERKTE

Laurentius en Concordia

Remise

Jachthaven

Horeca bruisend Oostzeedijk

Buurt Bestuurt Struisenburg

Verbinding Centrum

Water

Drijvend groen

Ontwikkelkansen Maasboulevard

Achtertuint

ZWAKTE

Horeca

Remise

Verkeersveiligheid Oostzeedijk/Honingerdijk

Parkeerverlast tijdens wedstrijden

(Ver)binding

Barrières verkeer

Geïsoleerd/sociale cohesie

Voorzieningenniveau (winkels)

Geluidsoverlast

Stenige omgeving

KANSEN

Ontmoetingsplek

Relatie met de Maas

Podium 0950

Evenementen Boerengat/Buizengat

Blue city

Herontwikkeling Honingerdijk

Historische waarde

Vergroening

Tastbare hervorming erfgoed

BEDREIGINGEN

Vergrijzing

Woonkwaliteit door wisselende bewoners

Voorzieningen (tekort)

Water van Buizengat (geluidswaerkaatsing)

Biodiversiteit

'Op Struisenburg is alles dichtbij, maar alles toch ook weer ver weg. Het zou fijn zijn als er meer dagelijkse voorzieningen zouden zijn.'

De Esch

STERKTE

Maaskantine
Winkels (plus tot 18:00 open op zondag)
Pompgebouw
Actieve club bewoners
Veel groen
Volkstuin
Culturele historie
Uitzicht
Zichtbaarheid wijkagent
Openbare sportplekken + wijktuin
Polder de Esch
Oude Plantage

ZWAKTE

Maaskantine
Winkels (plus tot 18:00 open op zondag)
Sociale cohesie
Veel beton
Aantal leerlingen en school
Imago
BBQ's (afval)
Aansluiting Kralingen
Donkere fietspaden
Woonaanbod gezinnen

KANSEN

Oeververbinding
Woningbouw voor gezinnen
Plek voor jongeren
DWL-terrein oppimpen
Kralingse zwembad openbaar
Paleiszaal + gymzaal
Schoon samenwerking
Watertoren
Horeca in omgeving

BEDREIGINGEN

Oeververbinding
Woningbouw voor gezinnen
Afname leerlingen OBS de Esch
Vergrijzing
Welzijn jongeren
Overlast partyboten
Parkeerdruk externen

Kralingen-West

STERKTE

Verkaming/efficiënt wonen

Bibliotheek
Diverse doelgroepen
Opzoomerstraten Jaffa
Nieuwe Plantage
Vergroening initiatieven
Zwembad/sportpark
BIZ Vlietlaan
Wederopbouw
Actieve betrokken bewoners
Speelplekkern kinderen
Veel PO en VO-onderwijs
Kralingse Bos
Retail

ZWAKTE

Verkaming/efficiënt wonen

Weesfietsen
Schoon
Grote verschillen in sociale economische status
Taalachterstand
Lage sociale economische status
Drugsoverlast (handel)
Oude en nieuwe bewoners weinig contact
Overlast Berkelplein
Participatiegraad is laag
Woonoverlast
Criminaliteit
Gerdesiaweg
Verkeersveiligheid Oudedijk

KANSEN

Gentrificatie

Verduurzaming

Wijkhub Slaak
ULU samenwerking
Goed/groot huis v.d. wijk
Winkelaanbod uitbreiden Frits Ruys en vlietlaan
Nieuwbouw Gerdesiaweg
Aanbod welzijn zichtbaar maken
Speeltuin Oudedijk vergroenen
Rolmodel

BEDREIGINGEN

Gentrificatie

Verduurzaming

Part. Verhuur
Fundering problematiek
Lood in grond
Evenementen (geluid van uit bos)
Armoede/ energierekening
Congestie Kralingse Plaslaan

Kralingen-Oost (incl. bos)

STERKTE

Karakteristieke woningen
Evenementen
Universiteit + HBO
Recreatie
Groen
Nabijheid plas/bos
Bereikbaarheid OV
Beschermd stadsgezicht
Lusthofstraat
Sportverenigingen
BKO
Publieke voorzieningen

ZWAKTE

Oude woningen
Evenementen
Parkeerdruk en geluidsoverlast evenementen
Schade aan het bos
Bevolkingssamenstelling (inkomen)
Alcoholgebruik
Eenzaamheid
Woonoverlast
Geen diversiteit in cultuur
Speelruimte voor kleine kinderen
Verkeersveiligheid Oudedijk/ Oostzeedijk

KANSEN

Oeververbinding
Cultuuraanbod
Rozenburg gemeentelijk monument
Bos/strand warme dagen protocol
Ontwikkeling Brainpark
Meer 30 km/h zones
Eenzijdig horeca diversiteit
Energietransitie/ verduurzaming
Ontmoetingsplek
Participatie Assendelftplein
Samenwerken studenten + medebewoners
Stimuleren sporttoestellen

BEDREIGINGEN

Oeververbinding
Vergrijzing
Inbraken
Gemeentevoorzieningen
Overlast fietsen, deelmobiliteit
(toename) evenementen bos
Criminaliteit bos
Inperking losloop gebied honden
Congestie Kralingseplaslaan

2 OPGAVEN VOOR ONZE WIJK

1 Duurzamer en gevarieerder wonen

Om het wonen in Kralingen prettig en duurzaam te houden, is het belangrijk om bij bouwontwikkelingen rekening te houden met de wensen uit de wijk, de bereikbaarheid van de wijk (voor zowel personen- als openbaar vervoer) en het aanbod van toereikende voorzieningen in de buurt. De gebiedsontwikkeling in het oostelijk deel van Kralingen met de bouw van 5.000 à 10.000 woningen en de nieuwe oeververbinding hebben een enorme impact, met name op De Esch. De plannen dienen in samenhang en in beter overleg met alle betrokkenen te worden uitgewerkt.

1.1 Gebiedsontwikkeling oostelijke deel van Kralingen

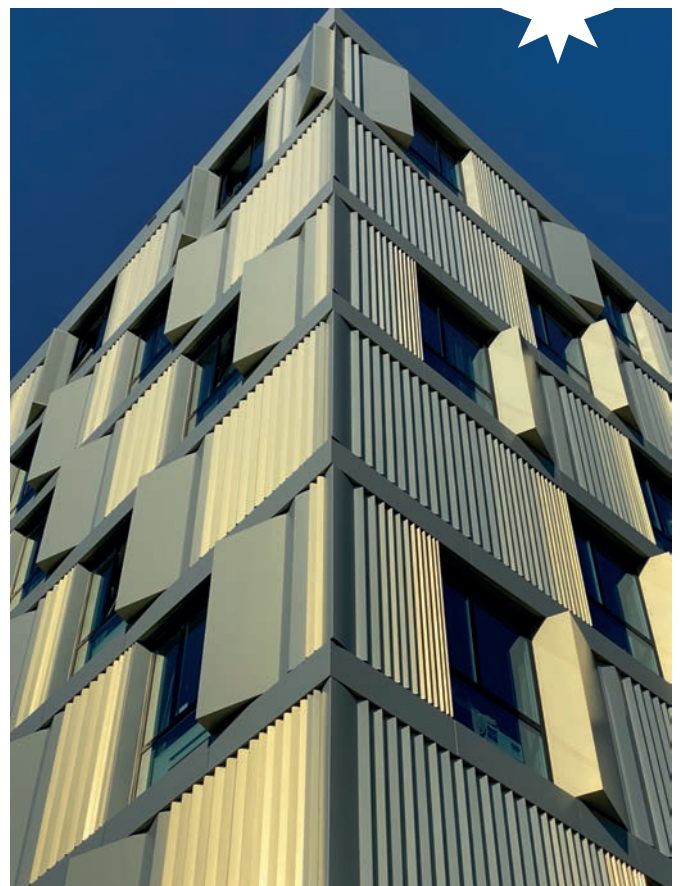

In het oostelijk deel van Kralingen staat veel te gebeuren. Vanwege de gebiedstransformatie van Brainpark mogen we in de nabije toekomst veel nieuwe Kralingers verwelkomen.

Het Brainpark wordt een plek waar jong en oud samenkomen. Dichtbij de campus, dichtbij openbaar vervoer en dichtbij het Kralingse Bos. Kortom; een fantastische plek om te wonen.

Als onderdeel van de as van Alexander tot Zuidplein, waken we voor (over)belasting van het gebied. De rust en ruimte die nu kenmerkend is voor onze wijk, moet in balans blijven (zie ook paragraaf 2.1). Het is aannemelijk dat mobiliteit, in alle vormen, richting het centrum - dus door Kralingen - toeneemt. Vooral de verbinding 's Gravenweg - Oude Dijk zal als belangrijke verkeersader (blijven) dienen (Zie ook paragraaf 3.3). Dit vraagt om gepaste maatregelen.

De ontwikkeling van dit gebied is een uitgelezen kans om een fors aantal studentenkamers te realiseren. Hierdoor kan de druk op andere locaties in de wijk waar een concentratie van studentenhuizen is gevestigd, afnemen (paragraaf 3.1).

'Fijn dat er op Brainpark ook ruimte komt voor studentenwoningen.'

We ondersteunen het initiatief Kralingen aan de Maas dat als verbinding dient tussen de oostelijke delen van de wijk. Dit initiatief komt vanuit de wijk zelf en krijgt vanwege de inzet van enthousiaste wijkbewoners steeds meer vorm. Dit initiatief heeft echter hulp nodig van meerdere instanties die actief zijn in het gebied. We vinden het belangrijk dat bewoners op deze manier zoveel mogelijk als partner met gemeente en ontwikkelaars mee kunnen denken over de ontwikkeling van hun wijk (zie ook paragraaf 5).

De oeververbinding houdt de gemoederen bezig. Niet alleen in De Esch, waar de nieuwe oeververbinding landt, maar ook in het omliggende gebied zijn er zorgen. Ondanks dat we veel kansen zien, voeren de zorgen momenteel de boventoon. Wat doet de toenemende drukte met de rest van de wijk, hoe landt de oeververbinding in De Esch, welke ruimte leveren we in door de betreffende verbinding? Vragen waar momenteel nog geen antwoorden op zijn. In het proces dat volgt, vinden we dat de gemeente er alles aan moet doen om deze duidelijkheid zo spoedig mogelijk te verschaffen. Bewoners moeten ook een nadrukkelijker plek krijgen in het proces/ de planvorming (zie ook paragraaf 5); de participatie is niet optimaal verlopen, wat het vertrouwen in het lokaal bestuur schaadt. Hier moet verbetering in komen.

'Ik zou graag willen dat mijn kinderen in de wijk kunnen blijven wonen, maar er lijkt te weinig passend woonaanbod.'

1.2 Wonen en duurzaamheid

Zoals in de vorige paragraaf beschreven, ligt de focus van de gebiedsontwikkelingen op dit moment op het oostelijke deel van Kralingen. Dit wil echter niet zeggen dat de rest van Kralingen niet in ontwikkeling is. Het blijft zaak te kijken hoe we onze mooie wijk nog toekomst- en klimaatbestendiger, duurzamer en aantrekkelijker kunnen maken. En dit alles zonder afbreuk te doen aan het karakter van onze wijk.

Wonen

Bouwen en wonen vinden onze bewoners een belangrijk onderwerp.

Van oudsher is Kralingen een wijk waar het fijn wonen is. Toch loopt de wijk tegen problemen aan. De afgelopen jaren is het woningaanbod in Kralingen nauwelijks toegenomen.

Dat geldt niet voor de woningvraag. Die is toegenomen en ook de samenstelling is veranderd.

Dat leidt tot knellende situaties. Onder senioren bestaat een behoefte om kleiner te gaan wonen, zonder de wijk te verlaten. Studenten zoeken een kamer om aan hun studie te kunnen beginnen. Gezinnen zijn op zoek naar een huis waar hun kinderen kunnen opgroeien. In het licht van de toenemende studentenaantallen en de al geldende woningnood, botsen die belangen.

Daarnaast dateert een groot gedeelte van de sociale woningbouw uit de tijd van de wederopbouw en de stadsvernieuwing. Deze woningen voldoen lang niet allemaal aan de eisen van deze tijd.

Bovenstaande ontwikkelingen vragen om een toekomstperspectief op wonen in Kralingen.

In de Esch wordt op dit moment op basis van de vastgestelde kernwaarden door bewoners en professionals hard gewerkt aan plannen voor de toekomst. Hiermee willen zij een signaal afgeven om uiteindelijk samen met de gemeente de voorgestelde veranderingen ook echt te realiseren. Ook het eerder genoemde Kralingen aan de Maas (zie ook paragraaf 1.1) is hier een goed voorbeeld van. Eenzelfde soort traject waarin bewoners, (bewoners)organisaties, professionals én de gemeente samenwerken aan de toekomst, willen wij ook graag voor de rest van Kralingen (Zie paragraaf 5).

Duurzaamheid: energietransitie en klimaatadaptatie

De huidige woningvoorraad in Kralingen stamt voornamelijk van voor de oorlog, de wederopbouwperiode en de tijd van de stadsvernieuwing. Dit vormt vanzelfsprekend een enorme opgave wat betreft de energietransitie, die voor de reeds beschreven nieuwbouwontwikkelingen eenvoudiger te realiseren is.

In de Omgevingsvisie is onder meer opgenomen dat dit *'vastgoed moet worden verduurzaamd'* en er *'alternatieven [moeten] komen voor aardgas...'* Voorwaarde voor deze verduurzaming is wel dat de woning voldoende geïsoleerd is. Woningbouwcorporaties worden hierbij gezien als 'startmotor'. Woningeigenaren en particuliere verhuurders moeten echter ook aan de slag. Hier wijst de Wijkraad op een grote uitdaging voor de gemeente.

Ook moet er aandacht en stimulering zijn voor (particuliere) klimaatbestendigheid. Bewoners kunnen gelveltuinen, groene daken, groenere tuinen en balkons aanleggen (paragraaf 5.3).

Groen zorgt voor schaduw, waardoor het koeler wordt in de wijk. Daarnaast wordt er door groen meer water opgevangen, wat bijdraagt aan een vermindering van wateroverlast.

1.3 Voorzieningen

De instroom van nieuwe bewoners zorgt voor een behoefte aan nieuwe of uitgebreide voorzieningen, voor bewoners met zeer uiteenlopende demografische kenmerken. De ontwikkeling

hiervan kan onder meer bijdragen aan een vitalere wijk economie.

Winkelgebied Lusthofstraat

De Lusthofstraat kenmerkt zich door de afwisseling van lokale winkeliers en landelijke ketens. Het is van oudsher een ontmoetingsplek voor Kralingers. De meeste commerciële ruimtes zijn gevuld. We weten uiteraard niet wat de toekomst brengt, maar de Lusthofstraat heeft een lokale functie die we graag borgen. Het kenmerkende karakter willen we versterken. Dit 'hart' van Kralingen is goed bereikbaar, maar vraagt wel om ruimtelijke ingrepen. Het oogt stenig en er is veel (gemotoriseerd) verkeer. Het gebied kan aangenamer worden gemaakt voor langzaam verkeer. De BIZ (bedrijven investeringszone) Lusthofstraat heeft de ambitie om het verblijven in het gebied te stimule-

'De Lusthofstraat voelt toch als het hart van Kralingen. We moeten ervoor zorgen dat ondernemers kunnen blijven ondernemen.'

ren. Ook het verblijven op niet commerciële plekken moet tot de mogelijkheden behoren door aangename zitmogelijkheden te creëren.

Winkelgebied Boulevard Kralingen

Boulevard Kralingen is een belangrijk winkelgebied voor de bewoners van Kralingen-West. Het is een winkelgebied met een uniek karakter en een divers aanbod. Dat moet minimaal zo blijven. We zien ook mogelijkheden om de uitstraling van het gebied te verbeteren.

Door de coronapandemie is de samenwerking tussen de ondernemers binnen de BIZ Boulevard Kralingen verminderd. Dit komt de ontwikkelcapaciteit van het gebied nu niet ten goede. Naast een aantal basisvoorzieningen, kenmerkt het winkelgebied zich nu door vier verschillende straten met een eigen karakter. Fysiek zouden de winkelstraten beter onderling verbonden kunnen worden, met name de verbinding tussen de Vlietlaan en Frits Ruysstraat.

Daarnaast is het belangrijk om investeringen in de zogenaamde 'gouden driehoek' te stimuleren. De Wijkraad roept pandeigenaren, ondernemers en de gemeente op om samen te kijken hoe waarde toegevoegd kan worden aan dit unieke winkelgebied en dit vervolgens tot uitvoering te brengen.

Horeca

Kralingen kent een bij de wijk passend aanbod aan horeca. De meeste horecagelegenheden zijn restaurants of afhaal- of bezorgpunten. Daarnaast zijn er rondom de Oostzeedijk een aantal kroegen die zich richten op studenten en kent de wijk twee studentensociëteiten. Verder wordt er in de wijk elk jaar een aantal grote festivals georganiseerd.

Het huidige college stelt in november 2022 het uitvoeringsprogramma 2022-2026 vast. Uitgangspunt is meer ruimte en flexibelere toepassing van regels voor horecaondernemers met voldoende waarborgen voor voorkoming van overlast. De Wijkraad heeft formeel geen adviesrecht op het horecabeleid.

Wel fungeert de Wijkraad als ogen en oren van de wijk en hebben wij een belangrijke rol op het signaleren van knelpunten en problemen ten behoeve van de uitvoering van het horeca gebiedsplan. Ook stimuleren en faciliteren wij partijen om met elkaar in gesprek te gaan om zo onderling tot passende oplossingen voor problemen te komen.

2 Een aantrekkelijkere buitenruimte met balans in gebruik

Kralingen is over het algemeen een groene wijk. De bewoners zijn trots op het Kralingse Bos. De verschillende gebruikers kunnen elkaar hier ontmoeten en diverse activiteiten ontplooiën. De Wijkraad wil dat de grote recreatieve waarde van het Kralingse Bos geborgd blijft voor de verschillende gebruikersgroepen en toekomstige generaties. In de rest van Kralingen zijn er nog een aantal stenige buurten waar kansen liggen voor vergroening en uitbreiding van sport- en speelactiviteiten.

2.1 Het Kralingse Bos

Het Kralingse Bos is het grootste aaneengesloten openbaar groengebied van Rotterdam. Per jaar trekt het Kralingse Bos 3,5 miljoen bezoekers. Duizenden bezoekers sporten en recreëren dagelijks in

de 100 hectare bos, op de 50 hectare gras en op de 100 hectare water van de plas. De Kralingse Plas is het enige natuurwater in de stad waar vrij gezwommen kan worden. Ook is het een geliefde plek voor hondenbezitters door het ruime losloopgebied en het fijne hondenstrand.

Evenementen

Sinds een aantal jaar heeft de gemeenteraad het Kralingse Bos aangewezen als evenemententerrein. Tijdens de op- en afbouwperiodes voor en na evenementen is het strandbad en de ligweide niet beschikbaar voor recreanten. In die tijd verplaatsen gasten naar de noordelijke en oostelijke delen van het park die minder goed ingericht zijn op efficiënte afvalverwijdering. Hierdoor neemt de ervaring van zwerfafval aan de oostzijde rond evenementen toe. Daarnaast ervaren de omwonenden parkeer-, geluids- en zwerfafvaloverlast in de wijk voor en na de B/C evenementen. De Wijkraad ziet in overleg met de gemeente toe op de aanpak van de overlast via het Kralingse Bosoverleg, dat als een vruchtbaar overleg wordt gezien.

'De Kralingse Plas voelt als mijn achtertuin. Zodra het lekker weer is, breng ik er mijn tijd door.'

Integrale visie nodig

Met Nieuw Kralingen en later de tienduizenden woningen die worden voorzien in de A-Z-as langs de oostzijde van het park, wordt een grotere druk op het Kralingse Bos onvermijdelijk.

Het Kralingse Bos moet niet uitgeput worden en de recreatieve waarde moet hoe dan ook behouden blijven voor iedereen die daar gebruik van wil (blijven) maken. Er is behoefte aan een brede integrale visie op de toegankelijkheid (van alle gebruiksfuncties als (water) sport, evenementen, zonnen, zwemmen tot barbecueën en honden) en bereikbaarheid van het Kralingse Bos in relatie tot de voorziene woningbouwontwikkelingen.

2.2 Groen en water

Zoals gezegd, staat Kralingen bekend om het groene karakter. Bewoners waarderen de groene omgeving. Dit moeten we koesteren. Groen houdt echter meer in dan gras en bomen. Groen draagt

niet alleen bij aan het woongenot en het geluksgevoel; het heeft ook een belangrijke rol in het verbeteren van de biodiversiteit en volksgezondheid.

Verbinding

Van oudsher zijn de Oude en Nieuwe Plantage groene oases in stedelijk gebied. De Oude Plantage wordt momenteel opgeknapt zodat het gebied meer uitnodigt om er te verblijven. We zien kansen voor meer plekken waar groen een verbindende schakel kan zijn. Bijvoorbeeld het Buizengat; waar drijvend groen de biodiversiteit en de uitstraling van het gebied verbetert.

In Struisenburg zoeken we meer verbinding met het water. Barrières richting de Maas moeten worden weggenomen zodat onze wijk een geheel vormt met de rivier. Bij barrières kan worden gedacht aan het geringe aantal plaatsen voor voetgangers en fietsers om de Maasboulevard over te steken en het huidige, nog weinig uitnodigende gebruik van de Rhijnspookkade.

Historie en ontmoeting

De jachthaven is ook een kenmerkende plek met water als centraal element. Daar mag meer aandacht voor zijn, evenals voor de historische waarde van deze plek.

Het DWL-terrein behoort ook tot belangrijk historisch erfgoed in de Esch. We zien hierin veel potentie; het mag levendiger. De waterbassins kunnen ook ontmoetingsplekken worden met een drijvend parkje (zie ook paragraaf 2.2).

'De geveltuintjes zorgen voor een kleurig straatbeeld.'

Blauw-groene corridor

De blauw-groene corridor vanaf de Kralingse Plas tot aan Polder De Esch moet worden verbeterd. We willen wandel- en fietsroutes aanleggen of verbeteren en daarmee 'Rondjes Kralingen' creëren of opwaarderen. De Abraham van Rijckevorselweg vormt momenteel nog een storende barrière in deze routes.

Ontstenen

Bij herinrichtingsprojecten wordt groen meer leidend. Kansen die zich nog voordoen in het Lusthofkwartier, Jaffa en bij de nieuwbouw rond de Gerdesiaweg gaan we benutten. Er wordt actief gezocht naar de mogelijkheden van meer groen in deze gebieden waar het rioleringsstelsel wordt vervangen. Ook bij andere toekomstige projecten in onze wijk krijgt groen (klimaatadaptatie) een prominentere rol. We 'ontstenen' Kralingen. Het Assendelftplein is hiervan een mooi voorbeeld. Dit klimaatplein moet een inspiratiebron worden voor de rest van Rotterdam.

2.3 Sport- en speelvoorzieningen

De dichtheid van speelplekken varieert per deelgebied. Met name Kralingen-Oost heeft op dit moment weinig openbare speelplekken. Het creëren van nieuwe openbare sport- en speelplekken

is, met het oog op de verwachte groei in woningen, noodzakelijk. Bestaande speelplekken moeten meer bijdragen aan een fijne woonomgeving en zorgen voor ontmoetingen/ inclusie in de wijk. Dit kan door middel van het vergroenen en een programmering van activiteiten. Ook omliggende scholen kunnen deze locaties benutten voor hun lesprogramma.

Om ervoor te zorgen dat sport voor iedereen toegankelijk is, moeten er meer openbare sportfaciliteiten zijn die voor iedereen gratis te benutten zijn. Denk hierbij aan het plaatsen van *CrossFit* rekken of voorzieningen voor urban sports.

Sportverenigingen

Kralingen heeft een grote diversiteit aan sportverenigingen. Met oog op de voorgenomen groei in woningen, is het belangrijk om te inventariseren of deze

capaciteit ook in de toekomst voldoende is. Doestelling is in ieder geval om niet terug te gaan in capaciteit van de in de wijk aanwezige sportterreinen. Ook willen we dat het aanbod van de verschillende sporten blijft en dat de sportverenigingen ook in de toekomst goed bereikbaar blijven.

Daarnaast is het belangrijk om de verenigingen te stimuleren om te werken aan hun toekomstbestendigheid. Denk hierbij aan het aantrekken van voldoende vrijwilligers, de multi-inzetbaarheid van de sportlocaties en een aanbod voor diverse doelgroepen.

Kralingen heeft van oudsher een actief verenigingsleven dat soms een gesloten karakter heeft. Sporten moet voor iedere bewoner toegankelijk zijn. Verenigingen moeten werken aan een meer open karakter en voor bewoners moet de financiële bijdrage om te sporten geen obstakel zijn.

Uniek aan Kralingen is de Kralingse Plas. Hier zijn mogelijkheden voor diverse watersportverenigingen. Er is echter geen actief sport(water)beleid met betrekking tot deze sportverenigingen. Deze verenigingen moeten meer betrokken worden in het totale sportbeleid zodat er meer interactie tussen de verenigingen is.

3 Een leefbaardere wijk

Hoewel het wonen in Kralingen door de meeste mensen als zeer prettig wordt ervaren, is dit niet overal en voor iedereen het geval. Verschillende typen overlast dienen aangepakt te worden. Uniek aan Kralingen is de snel gegroeide populatie studenten. In delen van Kralingen, met name straten in Lusthofkwartier, is de situatie uit balans en is er sprake van woonoverlast en overlast op straat. Het college heeft hiertoe in februari 2022 het Actieplan Samen Leven (voorheen: Actieplan Studentenoverlast) vastgesteld. Op het gebied van *schoon*, *heel* en *veilig* zijn er buurten waar de overlast groot is en waar onder andere samen met Woonstad specifiek op ingezet moet worden. Verkeersveiligheid en meer ruimte voor voetgangers en fietsers is binnen het kader van leefbaarheid ook een thema dat bewoners bezighoudt.

3.1 Woonoverlast

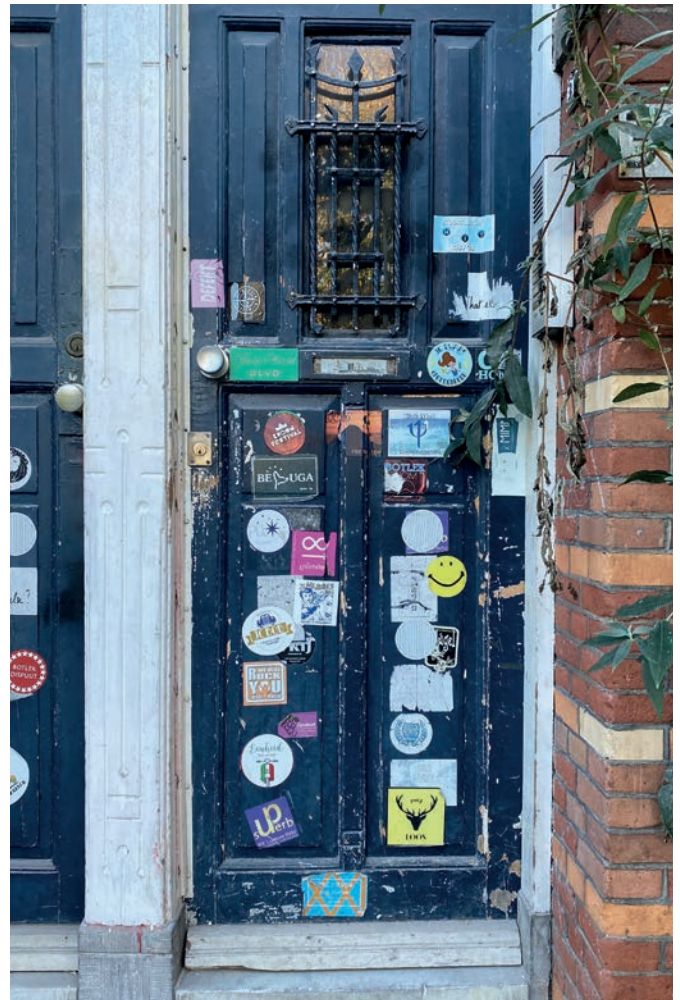
Kralingen is van oudsher een wijk waar zowel gezinnen, senioren en studenten met plezier naast elkaar wonen. De afgelopen jaren is het aantal inschrijvingen aan de Erasmus Universiteit en Hogescho-

len met ruim tienduizend studenten gegroeid. Door een gebrek aan geschikte woningen in de stad als geheel, is een deel van de studenten geconcentreerd in Kralingen. Uit de Staat van de Wijk blijkt dat het aantal overlastmeldingen in Kralingen ruim boven het Rotterdamse gemiddelde ligt. Hier ligt mogelijk een relatie met het grote aantal studenten.

Ondanks dat het merendeel van deze studenten niet voor problemen zorgt, is de woonoverlast toch gegroeid. De Corona-lockdowns hebben daar ook in negatieve zin aan bijgedragen. Slecht geïsoleerde huizen en gebrekkige onderlinge communicatie zijn hiervan ook belangrijke oorzaken. Er moet worden ingezet op een cultuurverandering, waarin bewoners en studenten elkaar de ruimte geven om op een fijne manier naast elkaar te wonen. Goede voorlichting, onderlinge communicatie en aanvullende preventiemaatregelen zijn daarin cruciaal. Daarnaast moet overlast – of het nu veroorzaakt wordt door studenten of niet-studenten - altijd worden aangepakt.

Het is aan de gemeente om de aanpak te coördineren en monitoren. Deze aanpak moet in gezamenlijkheid met betrokken partijen, studentenverenigingen, de

'We mogen elkaar vaker aanspreken op ongewenst gedrag. We moeten meer aan elkaar denken om het wonen hier prettig te houden.'

universiteit en team toezicht en handhaving worden opgesteld en uitgevoerd. Het is hierbij van belang dat elke actor vanuit zijn eigen rol en expertise inzet op preventie, communicatie en initiatieven op straatniveau.

Het voorstel van de Wijkraad is daarnaast, dat iedere student aan het begin van de studententijd wordt gewezen op de eigen verantwoordelijkheid als buur en als buurtbewoner. Daarnaast mag de instroom van nieuwe studenten aan de universiteit en hogeschool niet verder stijgen.

3.2 Schoon, heel en veilig

Schoon en heel

Een schone leefomgeving is niet zomaar iets leuks om na te streven. Uit de enquête gehouden door onze Wijkraad blijkt dat Kralingers een schone straat erg belangrijk vinden; wij onderschrijven dit. We willen daarbij ook graag melden dat de opvolging van MeldR prima verloopt. Er wordt door de diensten snel actie ondernomen en dat is fijn.

We hebben de ambitie om meer Kralingers aan te sporen de MeldR app te gebruiken om samen onze wijk schoon en heel te houden. Een schone straat begint immers bij jezelf; we zijn samen verantwoordelijk. We kiezen er daarom voor om de ambities die we hebben om Kralingen schoon te houden, niet alleen te laten zijn van de gemeente of van de Wijkraad, maar van de hele buurt. Een effect van een schone buurt is dat deze gemiddeld genomen ook schoner blijft. Het is een psychologisch gegeven, dat mensen in een opgeruimde buurt hun spullen zelf ook sneller in de prullenbak gooien.

Veilig

Het algehele veiligheidsgevoel en -beleving in Kralingen ligt boven het Rotterdamse gemiddelde. De wijk wordt als veilig ervaren en de wijkagenten geven aan dat zij op dit vlak geen grote opgaven zien. De samenwerking tussen stedelijk jongerenwerk, de welzijnspartijen, Gro-Up en de wijkagenten blijft wel essentieel om goed zicht te hebben op de kwetsbare doelgroep van tieners en jongeren in Kralingen-West. Met name het Berkelplein is hierbij een aandachtspunt (zie paragraaf 4.1).

3.3 Verkeersveiligheid

Kralingen is gelegen tussen de ring en het centrum. Het fungeert daarom als doorgangsgebied voor vele vormen van vervoer vanaf de oostkant van Rotterdam naar het centrum en omgekeerd. De infrastructuur van Kralingen kenmerkt zich door een aantal hoofdverkeersaders: de Maasboulevard, de Oostzeedijk, Honingerdijk, Oudedijk en Kralingse Plaslaan.

Deze aders liggen vaak op oude dijken. Hierop sluiten vele zijstraten zich aan. Dit heeft veel oversteekplekken als gevolg, die zich kenmerken als onoverzichtelijke kruisingen waar weinig opstel mogelijkheden zijn voor zowel overstekende voetgangers als fietsers.

De capaciteit van de fietspaden hier is, met name in de spitsuren, onvoldoende voor de vele vormen van mobiliteit die met verschillende snelheden gebruik willen maken van het fietspad. Hierdoor wordt steeds vaker waargenomen dat fietsers voor ongeoorloofd gebruik van het voetpad (moeten) kiezen.

'Het is soms slalommen over het trottoir; scooters, zwerf fietsen... Met mijn rollator is het dan lastig doorkomen.'

Door bewoners zijn ideeën geopperd om van de Honingerdijk een meer groene, leefbare en verkeersveiliger straat te maken. De Wijkraad stimuleert dit soort bewonersinitiatieven.

Daarnaast kent Kralingen een grote universiteit en een Hogeschool waardoor veel jongeren en jongvolwassenen gebruik maken van het OV en nieuwe vormen van deelmobiliteit. Dit maakt dat er op veel plekken sprake is van intensief gebruik van wegen door snel en langzaam verkeer en van onoverzichtelijke situaties en oversteekpunten.

Veel bewoners geven aan dat er sprake is van verkeersonveilige situaties en dat de mobiliteit van mindervaliden en mensen met een rolstoel, rollator of kinderwagen ernstig belemmerd wordt door in de buitenruimte geparkeerde fietsen of deelscooters. Ook de verkeersveiligheid rondom scholen vraagt aandacht, alsmede de zichtbaarheid en oversteekbaarheid van zebra's, zeker 's nachts.

4 Een socialere en inclusievere wijk

Kralingen is een grote wijk met veel inwoners. Relatief gezien, is de sociale problematiek beperkt. Wanneer men bepaalde buurten echter nader onder de loep neemt, liegen de absolute cijfers er niet om. Vooral in delen van Kralingen West en de Esch kampen huishoudens met een diversiteit aan problemen, zoals schulden, werkloosheid, armoede, gezondheid en vereenzaming. Specifieke inzet gericht op kinderen/jongeren, ouderen en kwetsbare bewoners is hier nodig. Het hebben van een goed Huis van de Wijk waar laagdrempelige hulp wordt aangeboden is hierbij een belangrijke randvoorwaarde.

4.1 Jongeren en onderwijs

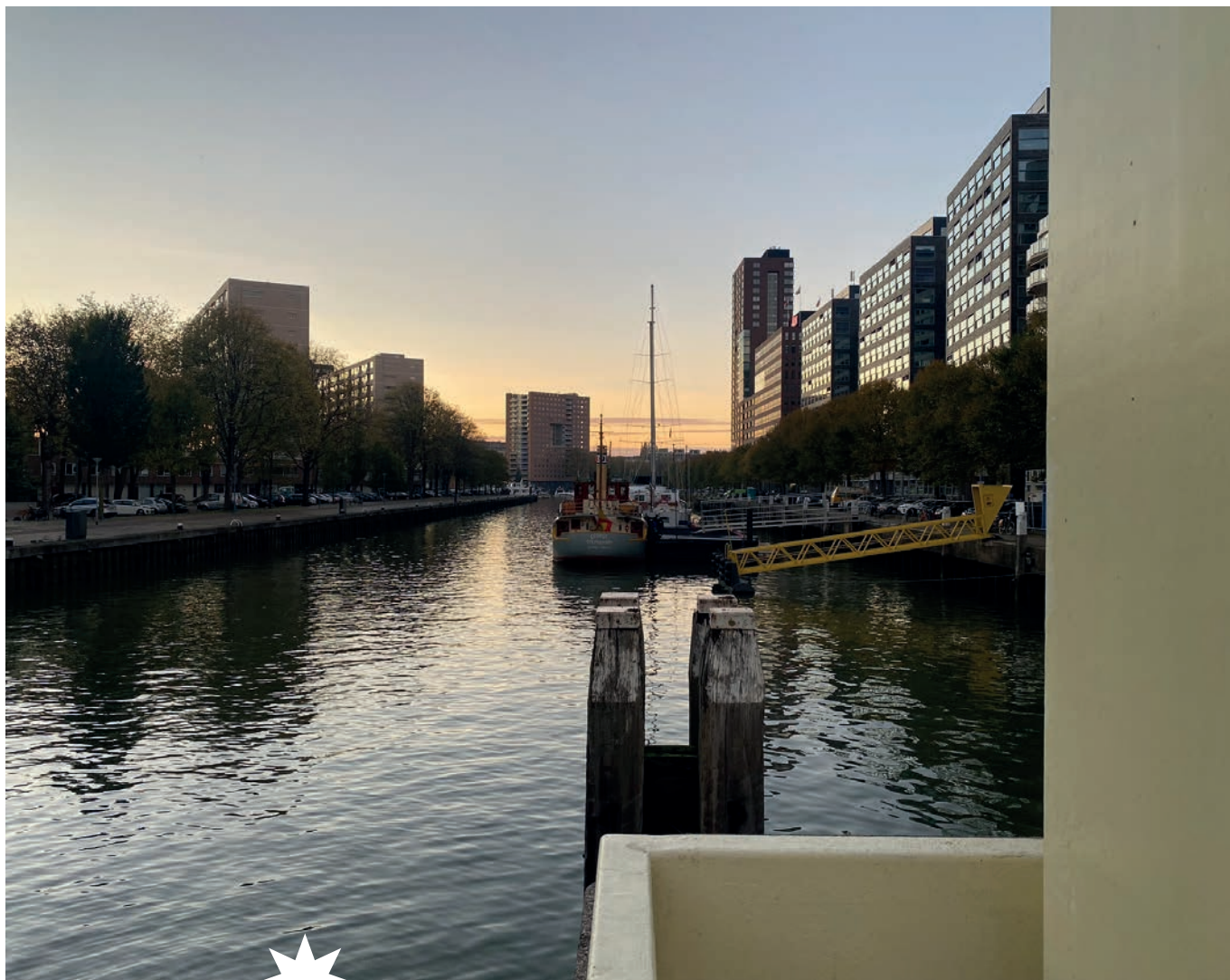

De scholen zijn een belangrijke schakel in de ontwikkeling van jongeren. Het primair onderwijs in Kralingen kenmerkt zich door segregatie. Hierdoor bestaat de kans dat jongeren zich niet gelijkwaardig kunnen ontwikkelen. Een grotere interactie tussen scholen, maar ook interactie met jeugdinstanties en toezicht is noodzakelijk. Initiatieven zoals de 'vreedzame wijk' kunnen hieraan bijdragen.

Sommige scholen hanteren een lotingsysteem waardoor andere scholen functioneren als 'wachtscholen' totdat er plek is. Er moet meer nadruk liggen op het creëren van gelijkwaardige buurtscholen, waarbij het voor de kansen van het kind niet uitmaakt naar welke school in de wijk het gaat.

Extra aandacht is nodig voor de afname van het aantal leerlingen op OBS De Esch. Deze school is hard nodig als het aantal inwoners van de wijk groeit en moet daarom blijven bestaan.

DOCK zorgt voor veel van de programmering van activiteiten voor jongeren. Deze programmering kan verder worden uitgebreid en kan eventueel ook in de avond plaatsvinden om zo hangjeugd tegen te gaan. De programmering is gericht op kwetsbare jongeren, maar wanneer deze voor een bredere doelgroep wordt ingezet kan dat de sociale cohesie bevorderen (zie ook paragraaf 3.2). Er zijn op dit moment weinig (binnen)voorzieningen voor jongeren.

De Huizen van de Wijk moeten een betere inrichting en uitstraling krijgen zodat ze ook aantrekkelijk worden voor jongeren en aansluit bij hun behoeften.

Talentontwikkeling en cultuur

In Kralingen is er een relatief laag aanbod van cultuur ten opzichte van andere wijken in Rotterdam. Het vergroten van het culturele aanbod helpt om de wijkbewoners met elkaar te verbinden en stimuleert daarnaast talentontwikkeling van de wijkbewoners.

Het ontbreekt momenteel aan goed uitgeruste culturele ruimtes (bijvoorbeeld met licht en geluidsinstallatie). Het is belangrijk dat er voorzieningen in de wijk komen en/of dat bestaande locaties (zoals bijvoorbeeld de Paleiszaal in het Pompegebouw in de Esch) beter uitgerust gaan worden.

De bibliotheek in Kralingen West moet worden behouden op een fysieke plek in Kralingen-Crooswijk. Ook deze instelling draagt bij aan het culturele aanbod en biedt daarnaast, vanwege de ligging tegenover het Huis van de Wijk aan het Vredenoordplein, mogelijkheden tot samenwerking.

4.2 Ouderen

De toenemende vergrijzing vraagt nu al om maatregelen. Eenzaamheid, alcoholgebruik en een gebrek aan mogelijkheden voor dagbesteding spelen vaak een negatieve rol in het dagelijks leven van ouderen.

Zo ook in Kralingen.

Als het gaat om de informatievoorziening richting ouderen is het van belang ouderen te ondersteunen waarvan de partner naar een verpleeghuis verhuist of overlijdt. Er moet meer hulp komen voor ouderen die digitaal hun weg niet kunnen vinden en er moet informatie verstrekt worden aan ouderen over het vormgeven van hun leven na hun pensioen.

Over de fysieke voorzieningen ontving de Wijkraad van de Seniorenraad een signaal dat er te weinig openbare toiletten in Kralingen zijn. Voor het realiseren hiervan kan Europese financiering worden aangevraagd.

Daarnaast moet zowel financieel als praktisch gestimuleerd dat ouderen die nu een groter huis bewonen, verhuizen naar een beter geschikte woning.

'In de Esch is het fijn wonen. De aankomende brug zorgt voor onrust. Hopelijk brengt de verbinding ook iets positiefs met zich mee.'

4.3 Armoede

In Rotterdam wonen procentueel gezien de meeste mensen in armoede van Nederland. In Kralingen zijn de verschillen tussen arm en rijk groot. In gemiddelden valt de problematiek daardoor weg.

Ook in relatieve aantallen lijkt de problematiek beperkt. In Kralingen-West en in De Esch leven echter circa 2.500 huishoudens onder het bestaansminimum. En dit direct naast de rijkste inwoners van Nederland.

De gemeente wil de komende vier jaar de huidige regelingen voor toeslagen vereenvoudigen om het bereik te vergroten. Daarnaast wil de gemeente de bekendheid van regelingen vergroten. Zij zet in op de bestrijding van (kinder)armoede en hulp aan jongeren en ouderen. De groep van volwassenen boven de 67 jaar die in armoede leven en alleenstaanden of alleenstaande ouders hebben het zwaar.

In de Wijkraad Kralingen zijn mensen die afhankelijk zijn van gemeentelijke voorzieningen niet direct vertegenwoordigd. Hierdoor bestaat het gevaar dat de problematiek in Kralingen onderbelicht wordt. Met de aanhoudende inflatie en hoge woonlasten schieten de basisvoorzieningen nog meer tekort dan voorheen. Door de hoge drempels op de voorzieningen is hulp vaak onbereikbaar. Huisuitzettingen dreigen in de wijk.

Laagdrempelig hulpaanbod is van groot belang zodat men de weg naar instanties makkelijker weet te vinden. Fysieke aanwezigheid in de wijk, onder andere in de huizen van de Wijk en de Wijkhub, kan deze drempel verlagen. Daarnaast is het noodzaak om de integrale samenwerking in de wijk te faciliteren tussen het wijkteam, Werk en Inkomen, Prestatie010, woningcorporaties en de welzijnsaanbieder.

Het is dus belangrijk om een vinger aan de pols te houden, ook in een ogenschijnlijk welvarende wijk als Kralingen.

5 Sterkere netwerken: thuis in de wijk

Kralingen staat bekend om haar betrokken bewoners. De meeste buurten hebben een sterke bewonersvertegenwoordiging die weet wat er nodig is de wijk en die de wegen naar de gemeente goed weet te vinden. Dit blijven we faciliteren. Echter, in Kralingen-West is die vertegenwoordiging beperkt aanwezig. Via verschillende lijnen dient gewerkt te worden aan de sociale samenhang in de wijk en het laten participeren van bewoners.

5.1 Sociale cohesie

In tegenstelling tot andere buurten van Kralingen, is er voor Kralingen-West geen centraal bewonerscollectief met een netwerk in de wijk. Het ontbreken van een echt gemeenschappelijk belang kan

hiervan de oorzaak zijn. Bewoners kunnen weinig betrokken zijn bij hun buurt en wijk; zij leven op het eerste gezicht langs elkaar heen. Het vertrouwen in de overheid en de woningcorporatie en de ervaren binding met elkaar en de buurt/wijk is relatief laag. Dit kan tot gevolg hebben dat de sociale controle beperkt is en in deze anonimiteit criminele activiteiten kunnen opbloeien.

Naast Kralingen-West is hiervan ook sprake in delen van De Esch en Struisenburg. Voor de komende tijd is het belangrijk om samen met Woonstad meer zicht te krijgen op de (culturele) netwerken in de wijk en duidelijk te krijgen waar bewoners behoefte aan hebben. Dit kan bijvoorbeeld hulp zijn, buurtactiviteiten of interventies in de buitenruimte.

'Het is fijn dat we hier elkaar begroeten op straat.'

5.2 Participatie van de Wijkraad

Het bevorderen van participatie en het functioneren als ogen en oren van de wijk zijn de kerntaken van de Wijkraad. Bij de totstandkoming van deze Wijkvisie raadpleegden wij bewonersorganisaties, ondernemers, stakeholders en bewoners van de wijk. Meer dan 400 bewoners hebben gereageerd op de door ons uitgestuurde enquête.

Door actief met elkaar in gesprek te zijn en op te trekken, zorgen we ervoor dat Kralingen een wijk is waar mensen samen kunnen wonen, werken, recreëren en studeren. Door zichtbaar te zijn op straat en in de wijk. Door laagdrempelig bereikbaar te zijn. Door kennis te maken met bewoners, jong en oud.

De Wijkraad doet dit mede vanuit de nieuw op te starten *Wijkhub* op de Slaak. Een mooie plek in de wijk, waar wijknetwerkers, gemeentelijke diensten, de Wijkraad en andere partijen klaar staan om bewoners te informeren en mooie plannen en initiatieven voor de wijk te bedenken en te ontwikkelen. Samen met elkaar: initiatiefnemers in het gebied, Wijkraad en de gemeente... De wijk aan zet!

5.3 Promotie van participatiemogelijkheden

De gemeente Rotterdam wordt door bewoners vaak als een *'lokettenjungle'* ervaren. Bewoners willen iets doen voor hun wijk of hebben een belangrijke suggestie, maar weten niet waar ze precies terecht kunnen. *'Opzoomermee'* en bewonersinitiatieven zijn dé laagdrempelige manieren om iets in de wijk te doen of organiseren, van heel klein tot relatief groot.

Voor meer professioneel georganiseerde bewoners en ondernemers is er bijvoorbeeld ook *Citylab010*. Hiernaast zijn er nog allerlei andere mogelijkheden om bijvoorbeeld de straat te vergroenen (zie paragraaf 1.2).

Doel is om zo veel mogelijk bewoners kennis te laten maken met de mogelijkheden die er zijn. Dit kan bijvoorbeeld door aan te sluiten bij activiteiten die al georganiseerd worden. Hiernaast is het belangrijk om zowel via flyers en gedrukte media als online via de website mijn.rotterdam en de socials (Facebook, Instagram, Twitter) de bereikbaarheid structureel te promoten.

3 MAAK KENNIS MET DE WIJKRAAD

John van Assendelft | jw.vanassendelft@wijkraadrotterdam.nl

Eveline Been | e.been@wijkraadrotterdam.nl

Bibi Box | b.box@wijkraadrotterdam.nl

Kim den Daas | ks.dendaas@wijkraadrotterdam.nl

Joey Engelen | jjf.engelen@wijkraadrotterdam.nl

Friso van Gruijthuijsen | fla.vangruijthuijsen@wijkraadrotterdam.nl

Liesbeth van Herk | et.vanherk@wijkraadrotterdam.nl

Rens van Overdam | la.vanoverdam@wijkraadrotterdam.nl

Jos van Veen | jj.vanveen@wijkraadrotterdam.nl